

РЕШЊАРСКИ ГЛАСОТРОША

ГОДИНА XVII

30. АВГУСТ 2003.

БРОЈ 31

КА НАЈБОЉЕМ У СЕБИ



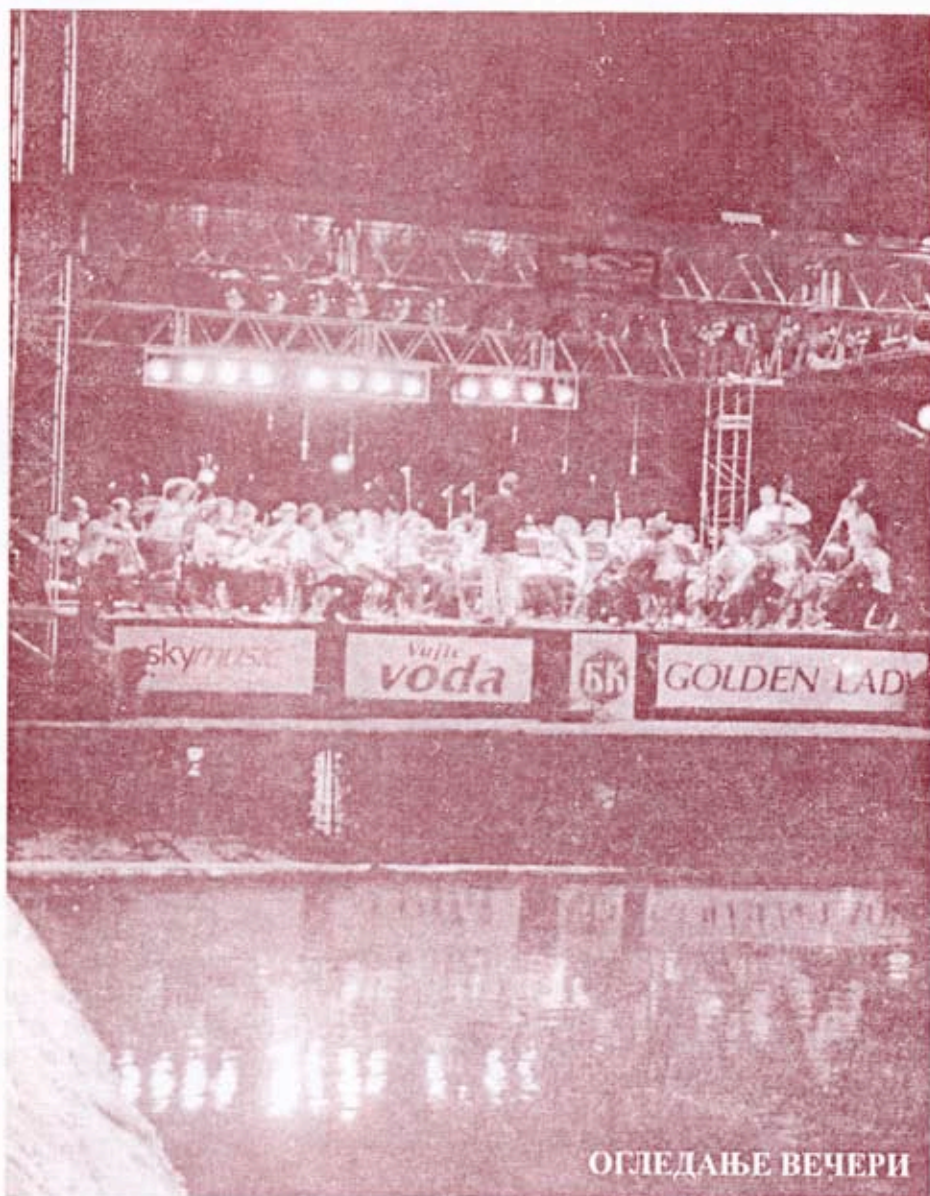
У СУСРЕТ ЈУБИЛЕЈУ
УСТАНКА



УБОСТИ ДОБРУ ПЕСМУ
- БИНГО !



EASILY, RIDERS !



ОГЛЕДАЊЕ ВЕЧЕРИ

...Ана Софреновић...Eyesburn...Д. Д. Марковић...Љ. Х. Ђуровић...

КА НАЈБОЉЕМ У СЕБИ И НАРОДУ

Идуће, 2004. године, навршава се равно два века од Првог српског устанка, догађаја за који се веже стварање савремене српске државе.

Ваљево има посебну обавезу да на достојан начин обележи ову годишњицу зато што је Бранковина тада била поједнако важна као и Топола. Неки исто-ричари чак сматрају да би Алекса Ненадовић, да није посечен, био вођа устанка, а не Карађорђе. Но, то ипак могу бити накнадне спекулације, а фебруар 2004. је сасвим близу. Због тога смо председника Организационог одбора за обележавање Првог српског устанка и председника СО Ваљево **Томислава Милановића** замолили да за "Тешњарског гласношу" каже како Ваљево дочекује годишњицу прве српске револуције.



Председник Одбора за прославу Томислав Милановић

"Непобитно је да је Први српски устанак један од најважнијих датума у нашој историји. Ти су догађаји довели да смо крајем 20. века већ били у Европи у сваком погледу. Данас, сто година касније, поново смо пред истим циљем. Једно је сигурно: трудићемо се да избегнемо свако празнославије, наше манифестације ће имати највише културне стандарде."

ПОКРИВАЊЕ ХРАМА

Подсећамо г. Милановића на близину датума и питамо га када ће се Одбор, на чијем је челу, састати да утврди програме. "Одбор ће се састати већу првој половини септембра. Тада ћемо изабрати уже тело које ће прегледати приспеле предлоге и

утврдити неке властите. С таквим програмом појавићемо се пред одборницима Скупштине општине.

Председник Одбора каже да је у овом тренутку врло деликатно говорити о предлозима, али је сигуран да ће Храм Васкрсења Господњег сигурно бити покривен до фебруара идуће године. Тада ће овај, по величини други храм у Српству, бити отворен за службе божије. Сигурно је још да се завршава кућа Ненадовића у Бранковини, а о свему осталом г. Милановић говори условно, чекајући расправу на Одбору. Ипак, лично се радује Музеју Медиале, изложби с називом "Сеча глава", за коју је **Љуба Поповић** замолио неке од наших најпознатијих сликара да ураде по једну слику. **Слободан Јевтић Пулика** предложио је спомен обележје на Колубари где су посечени Илија Бирчанин и Алекса Ненадовић. Али, г. Милановић још једном истиче да је врло деликатно говорити о предлозима у овом моменту.



Идеја за спаметик сечи кнезова С. Ј. Пулике

РАЗВОЈНИ КОНЦЕПТ ВАЉЕВА

Председнику је, међутим, веома стало да у тим данима будемо суочени с највишим културним и уметничким вредностима. "Нека имамо два концерта, али да их памтимо, нека су две изложбе, али најбоље, нека дођу два писца, али најугледнија." Г. Милановић се нада да ће значај овог датума покренути у нама оно што је најбоље и да ће бити мање ружних и отровних речи на нашој јавној сцени. Посебно се нада да ће добронамерна атмосфера око годишњице Првог устанка допринети да у идућој години буде усвојен развојни програм Ваљево за наредних седам до осам година. Донет с dobrим намерама такав програм има више изгледа на успех.

За крај, председнику битно је да истакне следеће: "Ваљево, Бранковина и Ненадовићи најважнији су темељ прве српске модерне државе. Са том чињеницом ми смо упознали и централни Одбор за обележавање Првог устанка и с пуним правом очекујемо да се то уважи и да нам се упути финансијска поддршка за ову прославу."

М.Ст.

ТЕШЊАРСКЕ СУ БОЉЕ

Председник Извршног одбора СО Ваљево **Жарко Ковач** имао је прилику и задовољство да овог лета обиђе неколико наших и италијанских градова у којима се одржавају фестивали слични Тешњарским вечерима. За Гласоношу он прави успоредбу.

- Верујте, Ваљево у ове дане није ништа лошије од Будве, Котора или неких италијанских градова. Тешњарске вечери имале су ове године фину интернационализацију гостовања наших пријатеља из Пфафенхофена, сликара **Николауса Хипа**, вајарке **Габријеле фон Хабзбург** и музичара из групе **SV Green**.

Драго ми је што је књижара **ПЛАТО** подигла свој објекат на Десанкином венцу. Видим да влада велико интересовање за књиге. Из вечери у вече одржавани су књижевни сусрети са писцима из Београда, али и из Ваљева. Не заборавите да овде живе неки од најбољих српских писаца.

Уколико успемо да одржимо овакав тренд, Ваљево би пажљивом политиком у култури могло постати место најпривлачнијих културних и уметничких збивања. Тада би ствараоци радо и с поштовањем долазили код нас, а ми бисмо избегли провинцијалну судбину. Не бисмо се стидели наших гостију из иностранства којих ће убудуће све више бити.

Т.Г.



Аплаузи ...



Публика крај летње позорице

А ШТА ПОСЛЕ ?

Већ прве тешњарске вечери уживање у програму, у маси лепог, насмејаног света и богатој палети боја, звукова и мириса нарушило ми је тихо, и за околишу неприметно, рођење лагане панике. Из вечери у вече она је расла, развијала се, проходила и на крају проговорила: „А ШТА ПОСЛЕ??? *Немам појма зашто „од оволиких сватова“ баш мене нађе и зашто увек ја морам да будем „задушина баба“ која води бригу и о онаме што апсолутно није њен посао, али шта ћу, ваљда ми је такав хороскоп.*

Лепота тренутка? - бљак!

А баш је било лепо, уз све замерке, којих свакако има. Догађања под кровом путујуће књижаре „Плато“ планирана су за 12 до 14 посетилаца, неки програми су мало каснили, чистачи улица су јутром падали на нос од посла, ваљајући метлама испред себе ограмне количине отпадака што говори да; или нема довољно корпи за отпатке (којих има), или смо ми помало још увек нецивилизовани (што јесмо). Лепо је видети да су „Тешњарске вечери“ заживеле као фестивал уз који град дише туним плућима, као разлог да људи изађу на улице у дуге вечерње шетње, да се виде, друже, чују нешто ново и науче и опусте после смарајућег, тропског дана. Могли сте срести и оне које сте последњи пут видели прошле године истим поводом, можда и на истом месту.

А било је, брате, од свега по мало, за сваког по нешто. „Улица добрих вибрација“ понудила је прегрипит летих и занимљивих предмета уметничке израде по веома приступачним ценама, али није продато готово ништа, или зато што смо сиромашни духом (што јесмо), или новцем (што превише јесмо). Деца су имала јединствену прилику да остану будна дуже него обично и бар због њих, који ће Ваљевци бити још дуго после нас, треба се запитати: „А ШТА ПОСЛЕ??? *Треба ли градске вечери да буду лепе само неколико дана августа и зашто је остатак лета прошао тако досадно и суморно (ако ми кажете да су Ваљевци изгубили свој јединствени дух - одселићу се)? Ова питања ваља поставити, пре свега, нашим суграђанима, нашем менталитету и навикама, па тек онда и онима који су надлежни за културнозабавни живот.*

Тешњарске вечери су очигледно све лепше и богатије из године у годину, али време не треба мерити „пре и после истих“. Оне пролазе, ми остајемо. Будимо и остатак године ведри, дружељубиви, спремни да се свему лошем и тешком супротставимо изласцима, забавом и смехом. Будимо оно што јесмо да би и Тешњарске вечери биле оно што треба да буду, одраз нас самих.

В. Ж.

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНОША

ГРАДИМО МОСТОВЕ КА НОВИМ ОБАЛАМА

Иза ове фирме са 40 запослених, осам инжењера, архитекта има Јасмином Појовић и Љубицом Дражић, и дизајнерским студијом, осмијају дела. За десет година постојања, урађено је више зграда и објеката него што су то урадиле друге овдашње фирме. Квалитет, поштовање уговора, знања и струке, брза зградња, су вредности на којима је своје предузете зграде Александар Аца Митровић. Угаони блок кућа у Панићевој и Хајдук Вељковој са зградом са шорњем, Узорова зграда

(пројекат), зграда у Бука Караџића 42, тек усељена у Панићевој, две стамбене у изградњи у њеном залеђу и у Синђелићевој још две ламеле у зградњи, и велики посао пројектовања и надзора колекса Ваљевске болнице - само су део урађених послова или оних који се осмислују.

Са посебном осетљивошћу за град, Аца Митровић учествује у свим разговорима на тему његовог уређења. Пролетос се са својим ауторитетом и председника Друштва грађевинских инжењера и техничара Ваљева обратио јавности да ваља појачати на обнови фасада. Уз, углавном, усмене подршке, фирма ГЕЈТ је у сарадњи са јрџовском кућом МОЛЕР и учешћем синара зграде Карађорђева 131 показала да може да се осмисли таква намера од оштрих добробити. Усавана администрација града, није до данас одређивала иако иаква искуства релузују неки други градови кроз посебне фондове.

Аца Митровић је човек који зна да идентификује проблем, али и оно важније: он проблеме решава. У тај немир ствараоца, уклапа се и идеја о фасадама, а тиме и очувању највреднијег фонда сваког града. Уз јетку напомену да су за 15 дана зградилитије за обнову те фасаде послиле три инквизиције а да се друшћим дозвољава да раде и без једног иаири, прихвата разговор за Тешњарског гласношћу:

- Припадам онима који све што раде, раде са неким планом. У сваком послу, без обзира да ли је то питање града, државе, месне заједнице или фирме, било шта да радите ви мора да имате план. Ако немамо план не знамо ни у шта смо ушли. Потребно је

имати визију, стратегију, план и имати неке тачке на којима ћемо се окренути и рећи: урадили смо добро, или: до сада смо урадили ово добро а ово не, хајде да ово поправимо. Морамо имати такву могућност прегледа. То је оно што се назива визија или стратегија. Ваљево нема ни визију ни стратегију, шта ће са њим бити за пет, за десет, за двадесет година. Како онда можемо знати шта ћемо радити ове године, шта наредне а шта за месец дана. У некадашњем систему, за који кажемо да је био неправедан, било је плани-



рања. Постојали су петогодишњи планови - или се то другачије звало, али, имало је функцију, неки циљ. Данас је то планирање далеко напредније и код нас и у свету и могло би, уз оно што нам нуде компјутери, да у сваком тренутку знамо где смо, где смо пошли, шта смо пропустили, шта треба да поправимо, како ћемо да стигнемо тамо где смо кренули. Вођење послова је један леп посао, то је уживање, нешто најлепше уколико радите по плану. Ако радите у хаосу, то је мука, то је јад, то је стална потреба за конфликтима и из тога не може ништа добро да изађе.

ТГ: Како осмислите да ускладите интересе у код нас замршеним власничко-интересним правима приликом реконструкције блокова: интересе синара, власника, ГЕЈТ-а, града? Оцењујете да се у овом времену "обнове" града, губи парничним доградњама, стихијним инвервенцијама у блоковима...

- У сваком послу је неопходно да сви учесници имају свој интерес. Ако нема интерес или прикрива да га нема, негде ће на дну ливаде да покуша да се извуче. Од таквог посла нема ништа. Ми радимо оне послове за које смо

сигурни, за које на самом почетку објаснимо свима њихову позицију, шта они а шта ми очекујемо. Због тога ми можемо да обавимо посао. То што ми радимо је само детаљ онога што би требало да се дешава у граду, само детаљ у једном врло "немирном" урбанистичком решавању града. Нема ту неког посебног плана и визије. Да би то постојало, требало би да постоји шира замисао шта ће од Ваљева бити, како ће се развијати, која ће привредна делатност бити преовлађујућа, колико ће људи

живети у центру, какав ће бити саобраћај... Саобраћајна студија не постоји за Ваљево, да рецимо знамо да ли ће се обилазити на једну или другу страну. Треба почети па онда доћи до неких унутрашњих, појединачних решења.

Ово што ми радимо, покушавамо да у оном домену у којем ми можемо и колико можемо одбранимо оно што смо учили на факултетима, за шта смо се школовали; да на тај начин поштујемо себе и своје кунце и оне људе са којима правимо било какве договоре, јер сматрамо да ћемо ипак једног дана за оно што смо ми учили, имати и одговор зашто смо учили. Нисмо ми дабе бацили своје време, нисте ни ви своје. Само смо живели доста дуго у времену у којем су сви могли да раде све, и јошувек раде разне ствари. Можда бих и ја волео да оперишем, али нисам пробао. Можда бих и знао, па ако пробао и то иде лоше, па кажем пробају опет.

ТГ: Град не сме да буде њовог њаквим експериментима?

- Оно што ми сада радимо то ће имати последице за двадесет-тридесет година. На неки начин ми у овом тренутку имамо и привилегију и срећу да можемо да утичемо на одређене ствари у овом граду који се - са једне стране на несрећу а са друге стране на срећу - није довољно развио у појединим деловима и ми би смо могли да то креирамо онако како би требало да се креира. Ми се још увек дичимо оним што нам је Милош Обреновић и његов архитекта оставио негде средином 19. века Гимназијом и зградама суда који су направљени почетком века; дичимо се Тешњаром који је једноставно чаршија која је

пропала, коју су појели први, о којој ми не водимо рачуна. Ми се тиме дичимо а да нешто ново немамо чак ни у плану. Нема разлога да ми немамо план. Да замислимо нешто што би смо волели. Јер, ми никада нећемо доћи до нечега ако не знамо шта је. Можда ми и не можемо доћи до тога, али морамо исказати шта хоћемо. Није довољно да постојимо у инерцији, од данас до сутра.

ТГ: Тема Тешњара се не ојвара...

- Неће се ни отворити. То је само једна догма која многим људима одговара да се не прича. Одговара само да буде тако како јесте: да можемо да кажемо да имамо Тешњар, да смо га темељно обновили, ово-оно, па онда доведемо са стране некога а он каже - Како сте сачували стару чаршију?! Довољно је то некима, сасвим довољно. Без неке визије целог Ваљева нема ни Тешњара, нема ничега.

ТГ: План је ујола обављен ђо-сао...

- И у вашем послу је план веома важан. Без тога је све инпровизација.

ТГ: Да ли ћеће одустиаи од обнове фасага?

- Ја не одустајем лако ни од чега. Пошто сам кренуо са тим, верујем да ће Ваљево бити другачије уз неку ширу сагласност и подршку у граду. Ваљево би за шест месеци могло сасвим другачије да изгледа. Зна да ће Ваљево да изгледа другачије за три дана, за три године, уколико ови људи који су сад у пуној снази то сада реше. Ако они то не реше, пуно верујем у младе људе који тек долазе, онима којима је доста кукања, муке и жалбе. Они ће све те који данас могу а не знају, или не желе да се покрену и да ураде нешто, они ће их прегазити, једноставно ће им рећи: "Склоните се хоћемо ми већ нешто да завршимо, да урадимо". И онда ће се нешто прочистити, струке ће постати струке, онда ће доћи нови набој, нова енергија која је неопходна. Ми смо ту енергију пре две- три године упропастили. Била је велика, са њом су могла чуда да се направе. Ње више нема. Посебно код оних који располажу и са новцем и са моћи. Али та енергија сигурно постоји међу младима. Они ће доћи, хтети, и знати шта хоће.

Љ. Љињак

Са Криве врбе

САВАГО јуче затражио да се Градац прогласи пешачком зоном. Тим поводом на овом култном месту, одржан целодневни хепенинг.

БЕЧЛИЈЕ У ВАЉЕВУ

У делу индустријске зоне у близини железничке станице угнездила се велелепна хала чија монументалност је утолико изражајнија јер је у модерном стилу, пре подсећа на неки тржни центар, а не на погон за термо изолацију, стиропор и стиродур. Једна је у низу "Аустротермових" фабрика, али једина у нашој земљи. Осмишљена у бироу "Ваљево пројекта" хала је грађена делимично аустријском а делимично овдашњом технологијом "Унгре Штабауа" и "Градинга". У првој години производиће четвртину од планираних 400.000 кубика табли стиропора.

- Надам се да ће продуктивност у овој земљи бити све боља, па ће и ова наша фабрика радити пуним капацитетима. Планирамо поред продаје у вашој земљи и извоз у БиХ, на Косово и у Македонију. У Ваљево ме је довело пријатељство са породицом Драгомира Илића, којег сам као студента упознао у Аустрији. Проводио сам одмор у вашем граду, ловећи дивљач по околини. Свидело ми се овде, па сам одлучио да инвестирам у Ваљево и због тога што је овде велика незапосленост," каже директор "Аустротерма", Фридрих Шмид.

Драгомир Илић, добар познавалац немачког језика, је директор фабрике у Ваљево. Он каже да ће зараде сада 20, а ускоро још толико радника зависити од производног учинка, али ће свакако бити изнад наших просека.

З. В. Митровић



ЗЕЛЕНЕ ВЕСТИ

... Протекли јуни и јули држе неславан рекорд по броју загађења река: два пута је Колубаром у градском подручју пловила мртва риба а једном у Рибници у центру Мионице. За Рибницу се зна виновник, предузеће "Метал". Загађивачи у Ваљево јошувек су непознати.

... На Дивчибарама почела монтажа микрофилтерског система за производњу питке воде, угледног америчког произвођача. У Горињу, заокружиће се до краја године са отварањем гасне линије, и биолошка, последња фаза прераде отападних вода Ваљева.

... У будућем Еко-етно парку на Градцу, поред Видре, урбанисти предвидели природњачки центар и хотел са 120 лежајева. Ресторан Видра и у овом пројекту остаје култни објекат.

... Еколошко друштво Рабас успело овог пролећа да санира све дивље депоније у селима Попучкама, Дупљају, Лукавцу и Дивцима у сарадњи са "Видраком".

... "Видрак" набавио пресу -балирницу за стари папир. Очекујемо сличну вест и за пластични отпад, али и вест о спремности града да реши шта са отпадом од старих гума...

НЕПРЕДВИДИВА ПУТОВАЊА

Пише Бранка Ђурић

Посећујући ликовне изложбе у потрази за нечим новим, често не препознајемо у себи унутрашњи порив да се заправо сретнемо са оним што је у визуелној уметности одвајкада, а увек младо и ново: уметниковом очараношћу појавним светом. Не дочарају ли експонати занос самог ствараоца, не осетимо ли изобилно изливање изворног надахнућа, о таквој изложби пресућујемо: ништа ново!

Управо, изложба **Аиде Новосел** "Поглед" у ресторани "Златибор", у предвечерје "Тешњарских вечери", са двадесетак актова средњег формата у оловци, показала је како је "поглед" на људско тело увек надахњујући и нов: "У Ваљеву сам ликовно препознатљива по својим актovima, људска фигура и анатомија су за мене стални изазов, вечна лепота"- тумачи Аида свој најновији циклус настао у овој години.

Не мало узбуђење аутора, готово устрепалост, дочаравају фотографије **Драгише Меденице** на изложби "Кроз амерички запад" отвореној у Галерији "34" у Тешњуру. И оно што свакако зачудно плени, истоветно је радознао Драгишин уметнички приступ америчким дивљим и нетакнутим пределима Јужне Дакоте и Небраске и мравињацима вишемилионских градова, какав је Чикаго, као и српским воловима, чувеној фотографији која је деценијама увек и изнова привлачила погледе пролазника у излог његове радње у Улици Вука Караџића: "Све што сам у Америци видео, а било је много тога, привлачно је оку фотографа. Сваки предео пружа више углова посматрања, и најмањи детаљ прича своју причу", преноси аутор своју неугасиву радозналост справ појавног, било где и било када.

И сусрет са сликама **Миодрaга Ђировића**, на његовој ретроспективној изложби у хотелу "Гранд", је показао да Ђирине фигуре, портрети и чувене "троглаве" нису само плод вештине искусног графичара, већ његова вечна заљубленост у људски лик. Ко не зна, управо је Ђира "изумео" те доброћудне "троглаве" (а неки други их касније присвајали), налазећи самосвојан начин да нам пренесе своју сталну очараност портретом. Када би, упитан о својим сликама, требало да коју и прозбори, некако једва промуца реченицу две, и покаже руком у правцу изложених слика. И тим гестом потврђује оно што је на отварању изложбе рекао **Драгутин Радојичић**: "Чаролија ових слика открива се посматрањем".

Лепо изненађење за љубитеље сликарства свакако је и изложба **Николауса Хипа**, отворена у Студију "Трнавац", уметника из пријатељског Пфафенхофена, уз чије слике је изложена и једна скулптура у оплемењеном челику вајарке **Габријеле фон Хабзбург**, његове суграђанке.

Мало је познато да је г-дин Хип, који је стотинак пута излагао самостално у музејима и галеријама широм света, по образовању правник и власник породичне фирме "Хипова дечја храна". Двадесетак изложбених слика "без наслова", делић су опчињености овог аутора замашног опуса не фигуративним представама, које би у



оку посматрача могле да поприме одређени облик. А и не морају. Тај позив да се следи непредвидљива путања линија које отварају и затварају бојена поља, тих је и ненаметљив. "Отвара нам се нека друга димензија, која је далеко од онога што иначе доживљавамо" тумачење је историчара уметности Рикалда Калдуре стваралаштва Николауса Хипа у каталогу за ову изложбу.

ПРЕСЛИЧИН КРУГ



Део збирке преслица етнoлошког одељења музеја у Зајечару, која обухвата преко 300 експоната, представљен је на изложби "Пресличин круг" у Народном музеју у Ваљеву: "Својевремено је преслица представљала алат а по својој богатој орнаментици и украс, врхунац народног дрворезбарства у Тимочкој крајини. На прагу нових технолошких открића преслица је постала само вредан музејски експонат, а "пресличин круг" се постепено затворио,"- речи су кустоса **Сузане Аитић**, аутора поставке и текста у лепо опремљеном каталогу.

НОВИ СТАНДАРДИ

Пише Роберто Милић

Ако се ранијих година на музичка дешавања током Тешњарских вечери могло стављати сијасет примедби, од избора гостију до техничких ствари, чини се да су ове године организатори решили да свим критичарима зачепе уста. Евидентно је да се располагало са више новца, али се слободно може рећи и да је он утрошен зналачки у сваком погледу. Такође смо имали прилику да доживимо нешто на шта још нисмо навикли а што можда нема пуно везе са парама: сви концерти почињу на време, звук је одличан, а за многобројне извештаче организоване су конференције за штампу. Постављањем бине на Колубару, према чему сам, признајем, био скептичан, најбоље могуће је искоришћен простор летње позорнице, иако и даље стоји да би ефекат неких свирки био још бољи на неким другим местима.

Што се програма тиче, тешко да је неко кога занима музика (ма које врсте) остао ускраћен за свој део колача. Од рока у неколико варијанти преко џеза, ромске музике, класике до ултракомерцијале и све са врхунским представницима поменутих музичких праваца.



Van Gogh и Милан Ђурђевић

У најкраћем све је отприлике изгледало овако:

На самом отварању гледамо **Van Gogh**. Имају нови албум. По ко зна који пут су у Ваљево али бројност присутних оставља мало места за приговоре. Ипак изгледа да смо се мало заситили и ми њих и они нас. Чак и са звуком нешто не штима, али се не иде пуно испод очекиваног нивоа.

Друго вече звук је већ савршен. Гужва је мало мања а на бини **Влатко Стефановски** са својим бендом. Последњих година не свира баш често у класичној рок постави тако да је овај наступ као нека врста привилегије. Репертоар обухвата и хитове из **Либ и сол** дана и оно чиме се Влатко данас бави, публика сасвим задовољна, и млађа и старија.

C.V.Green најављен као велика звезда из Немачке, оставио нас је потпуно хладним својим сетом анемичних поп-рок песмица. Сам каже да његова музика долази из срца, на жалост до наших није успела да допре.

У понедељак се враћамо домаћим извођачима, и то баш ваљевским па још и Ромима. Са групом **КАЛ** овдашња публика још није имала прилику да се сретне за

разлику од оне у Атини, Милану, Паризу, Будимпешти или Београду. Због кратког наступа и некомплетне поставе, ни сада их нисмо боље упознали. Штета.

Они који нису познавали **Eyeburn** боље су прошли јер су их могли видети и најбољем издању. Многи су изненађени, али лепо су упозорени да је реч о врху домаће рок сцене. Атмосфера врло, врло врућа. Неки се по обичају "хладне" у остацима Колубаре.

У среду се сви "хладимо" уз џез. **Театар бизар** је овде најзад на великој бини. Што се тиче бине Дома културе видећемо на следећем Џез фестивалу. Састав Јована Маљковића такође добро познајемо а ко је пропустио да види њихов наступ са **Аном Софреновић** на овогодишњем, већ поменутом Џез фестивалу, имао је прилику за поправни.

Преостала су нам још два концерта до краја, **"Кармина Бурана"** и **Жељко Јоксимовић**. Предалеко од мог фаха, па о њима читајте у неким другим текстовима.

И ове године се потврдило да музичка дешавања изазивају највећу пажњу на Тешњарским вечерима. Стога је јако битно да се на њих обрати посебна пажња. Успеју ли се одржати новоуспостављени стандарди, ваљевски фестивал добиће сасвим нову димензију у којој се питање његовог опстанка неће постављати већ ће се он са нестрпљењем ишчекивати.

ЏЕЗ УВЕРТИРА

"Пред 20, јубиларни Џез фест ово је била права провера да публика воли џез. Врло сам задовољан вечерашњим наступом, као и наши пријатељи из **SV Green** из Пфафенхофена, који су рекли да је ово посебан фестивал", рекао је после Џез вечери **Јован Маљковић**.



СЈАЈ У ОЧИМА

"Ова вода над којом сам певала је чудо, све изгледа божанствено и то се управо види на мом лицу.

Мислим да је ово био један од наших најбољих концерата. Једва чекам да поново дођем на Колубару и у Ваљево," речи су популарне глумице и џез певачице **Ане Софреновић**.



ИЗБЕЋИ ЛОШУ МУЗИКУ ЈЕ БИНГО

Концерт Триа Влатка Стефановског остаће сигурно у памћењу по томе што је пристао укусу и осећајности свих генерација ваљевске публике. Уживали су подједнако деца, тинејџери, млада, средња и већ бремешна генерација. Можда су зато, за разлику од "Ван Гога", новинари имали доста повода за разговор са Влатком на поноћној прес-конференцији, нетом после наступа на реци:

- Драго ми је што сам најзад стигао у Ваљево. Све је било сјајно а овај амбијент ме је подсетио на летњи фестивал "Лајбах" у Марибору, такође на реци.

После распада групе "Леб и сол" да ли се виђате и дружите са члановима старог бенда?

- "Леб и сол" је престао да ради 13. децембра 1995, после концерта у Солуну. Договорили смо се тада да тај бенд ставимо на stand by. Нисмо хтели забављати јавност нашим распадом. Данас се срећемо, али сваки од нас има своју музичку фасцинацију. Ипак, и после осам година знам да је "Леб и сол" остао у ваздуху као име великог бенда и мени је то драго. Жао ми је што се афинитет за тај бенд невероватно појачао тек после његовог распада.

Ко је, по Вама, најбољи гитариста света?

- Најбољи живи рок гитариста је **Џеф Бек**. Ако говоримо о фјужну, о музици између цеза и експеримента, онда је најбољи гитариста мој дугогодишњи узор **Алан Холсфорт**. Нажалост, овај човек који је осликан на мојој мајци господин **Џими Хендрик** је највећи гитариста у последња два века. Он је био ултимативан и још увек га нико није надмашио.

Када ће се код нас појавити Ваш нови албум?

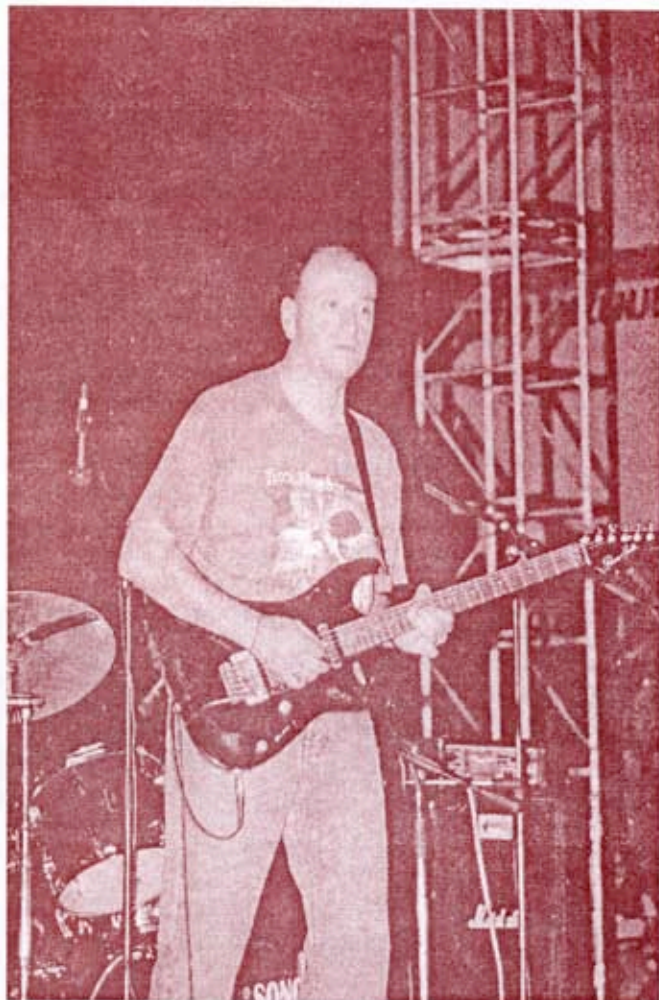
- Надам се да ћу се ускоро најзад договорити о албуму за Србију и Црну Гору, али, верујте да имам проблема са издавачима. У овај албум сам уложио много времена, љубави и енергије а не могу да нађем заједнички језик са бирократима, са људима који седе за писаћим столовима и гледају у компјутер; са уредницима који немају визију шта би требало објавити и медијски подржати.

Зато смо се сви нашли у катастрофалној ситуацији што се музике тиче. Кад укључите радио, не знате како да избегнете лошу музику. Стално путујем (ово ми је десети град у десет дана) и стално покушавам да на радију "убодем" неку добру ствар. Људи, то је Бинго!

Вечерас је пред вама било много младе публике која чак осећајније доживљава ову музику него сапутници бенда "Леб и сол". Како тумачите лакоћу којом премошћујете овако широк међугенерацки распон?

- И мени је драго што на мојим концертима има толико младих људи. То значи да не гледају баш сви нон-стоп у компјутере, нису сви залуђени техно музиком и није баш све изгубљено. Али, с друге стране, прави уметници су увек млади. Овим што сте рекли учинили сте мени комплимент. Јер, ако је човек искрен и довољно талентован, ако уложи довољно труда у оно што ради млади ће га увек препознати. ("Браво, Влатко!" из публике).

Пуно путујете по простору бивше Југославије. Као да за Вас она земља није нестала, или ове границе



и нису важне. Функционише ли ексјугословенски музички простор?

- Не бих рекао да функционише без проблема. Од када се ова замља распала на саставне делове, формиране су мале сцене унутар малих држава. У њима је простор за такмичење постао мали у свему, па и у музици. Фестивали су постали мали, локални. На сву срећу, ја још увек путујем и свирам по свим земљама. Али је, право да вам кажем, нешто од тих наступа било на бази југоносталгије а нешто и са новом публиком која није оптерећена успоменама.

Све у свему, овде више нема праве, добре конкуренције. Једино што би смо могли да урадимо је да се окренемо свету. Ја сам то учинио. Ја узимам свет као репер за своје деловање. То значи да се не такмичим само до Словеније него до западне обале САД. Путујем по Америци, Канади, Европи (сваке године наступах у Лондону). Човек, ако жели да буде добар у својој уметности, не може се мерити до Табановца, до српске границе, него мора своју енергију и знање да упореди са колегама из целог света. То је тако нормално и то би тако требало да буде.

Љ. Кецојевић

EYESBURN - НУКЛЕАРНИ РЕГЕ



По многимима је најзанимљивији концерт на овогодишњим Тешњарским вечерима одржао београдски састав "Eyesburn". Изненађење за оне који их нису раније слушали а за познаваоце потврда већ знаног. Пре концерта за причу су били више него расположени **Немања** и **Алек**.

ТГ: Албум "Solid" појавио се пре пар месеци. Како сте ви задовољни њиме, а како публика?

Немања: - Па, ми смо сасвим задовољни како та плоча звучи, и свирачки и продукцијски. Наравно, увек после видиш да је понешто могло бити боље одрађено, али то су ствари. Ми смо задовољни и овим. "Solid" је Eyesburn у овом тренутку. Такав какав је. У осталом много су нам битније свирке и додир са публиком него сами албуми, спотови и те неке пропратне ствари.

Алек: - Свирали смо доста овога лета и колико смо приметили људи већ познају нове ствари. Неке смо свирали и раније у другачијим верзијама, али у суштини реакције су позитивне.

ТГ: У међувремену Eyesburn је постао прави мали оркестар.

Алек: - Да, поред основне четворке већ су се усталили и **Утвар** на перкусијама и **Ђура** који је задужен за тонски део, а помогне и гитаром. Ту је од скоро и **Душан Петровић**, на саксофону, тако да смо задовољни садашњим звуком. На снимањима је лакше са довођењем гостију, али за свирке нам је сада ово неки неопходан инструментариј за оно што желимо да публика чује.

ТГ: Критика вас сврстава у врх домаће актуелне продукције, а многи говоре да квалитетом завређујете и више. Певате на енглеском. Имате ли жељу за неком интернационалном каријером?

Немања: - Што се концерата тиче, у иностранству свирамо кад год нам се укаже прилика и ту постоје многи контакти. Што се неке каријере и великог бизниса тиче, то нас превише не занима. Свирамо дуго и сви долазимо из неког андерграунда тако да неке своје идеале из младости још чувамо и не желимо компромисе. Идемо по нашем, па докле може.

ТГ: У текстовима сте и даље често огорчени.

Немања: - Није то огорченост већ једноставно наше виђење садашњице и окружења. То је вид наше борбе за неке промене на боље. Тако смо се борили и у "оним" временима, а нема разлога ни сада да станемо. Када се више пара буде давало за нека оваква дешавања, културу, уметност, школе и болнице него за оружје, полицију или политику, онда ћемо се замислити. Но, до тада свакодневно инспирације има.

ТГ: Ово бам је четврти наступ у Ваљевоу од 2000-те.

Немања: - Да, и сваки пут је све бољи. Обично смо свирали на отвореном, а било би лепо да се једном нађемо са Ваљевцима овде у неком клубу, да се збијемо једни уз друге. То би тек био урнебес.

ТГ: Верујемо и једва чекамо.

Роберто Милић

МОТОРИ ... МОТОРИ

Eas(il)y riders

У клубу "Slow wheels" у уторак увече песник **Аца Видић** говорио је своју поезију уз пребирање жица на гитари у окружењу "сурових" момака. У тамп кафитна треперила је нежност свих порука које могу исјавати "Песник и Гитара", али и нежност душе коју очигледно имају љубитељи мотора, ти момци меког срца и грубе спољашности.

Тешко је у такву сцену било и очима поверовати. А било је тако након дана у којима није баш сваки од гостију велике смотре љубитеља мотора оправдао гостопримство клуба "Slow wheels" и Фестивала, опуштеног и толерантног Ваљева.

У једном дану регистровано је 270 двоточкаша! Толико их никада Ваљево није имало. Место окупљања као и претходних година било је код Савине Воденице на Градцу које ваљевски мотористи одржавају и уређују. Видели смо их и пре, чули о њиховим променадама улицама града. Окупљања љубитеља мотора, брзина, ветра, музике и шива, планератних поштовалаца свих првака урбане супкултуре - светска је прича која је, кад-тад, морала да стигне и до Ваљева. Оно што јесте за питање то је да ли је место тој "покретној буци" на Градцу? И због буке и због издувних гасова. Има и других "пољана" или примеренијих места за све акробатско-тркачке промоције вештина. Да ли је такав програм у складу са некаквом препознатљивом линијом Фестивала који се труди да не буде Вашар.

На питања очекујемо одговоре. Као и то да ће организатор (чак да приче о тучама због шпанства, бацању тањира са пицама у једном тешњарском ресторану и нису тачне), морати неким трајно да одрекне гостопримство.

Вече момака грубе спољашности са песником и гитаром, у кафитну пред којим су били њихови "статусни" симболи, уверава да за све нас има места под небом над Колубаром. Али, мудрије је рећи и кад и како и где.





Светла ПЛАТО-а



Па и није јако касно...



Фррр ...



Лейа, к'о манекенка



А где ћемо после ?



Р'и'Р јублика

ГЛАСОНОШЊИ

ФОТО

МОЗАИК



Ваља нама преко реке !



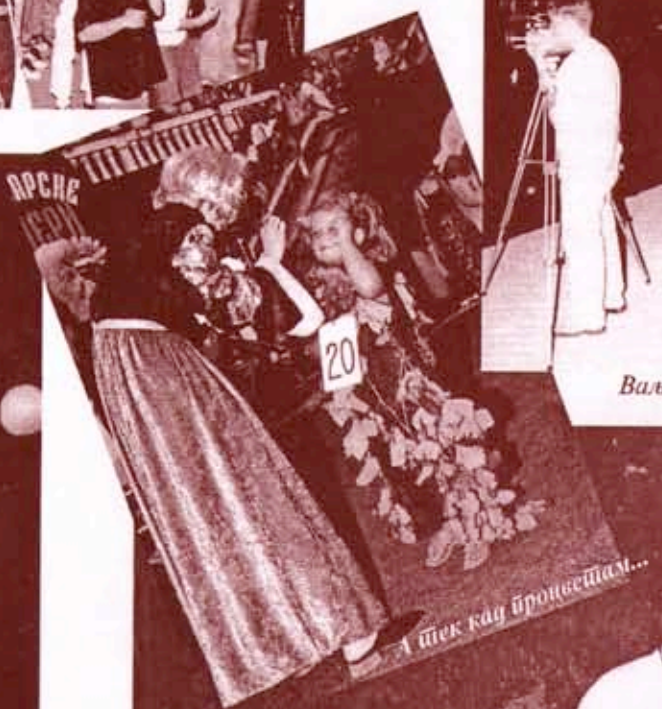
"Хитно је удичицу, рибицу је сјекло"



Ромски шећар "Пјанице"



Ја и тата к'о Дивац!



А тек кад процајам...

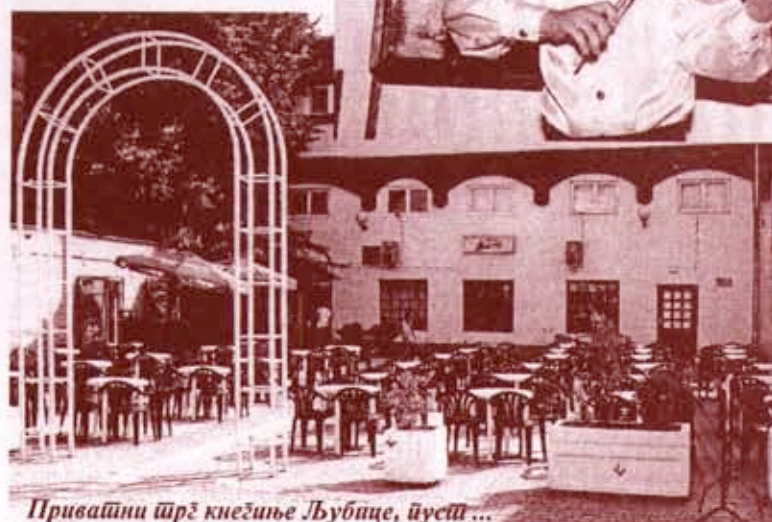


Ау сине, да седнемо !

Маестро
Кристијан
Петровић



"Пестик и зупара" - Slow Wheels



Приватни шрз кнезиње Љубице, јусто ...



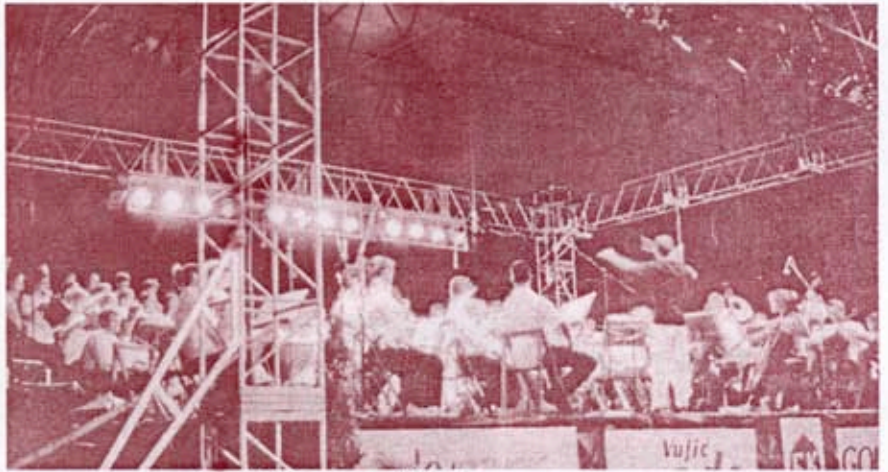
СА ОРФОМ БЕЗ ТРЕМЕ

Премијера Кармине буране

Достојан, као некад на свечаном отварању Вечери, Омладински хор Абрашевић је са Филхармонијом младих "Борислав Пашћан" синоћ премијерно извео концерт Орфове сценске кантате "Кармина бурана". Диригента хора **Драгана Васиљевића** смо уочи концерта питали није ли било треме након светских, професионалних извођења овог знаменитог дела:

- Ја дуго година причам да су аматерски хорови најбољи представници хорског певања, свуда на свету. Аматери певају са више срца, са више љубави, са више ентузијазма него професионални певачи. Ретки су професионални хорови, сем у оквиру опере, радио станица - који стављају уопште оваква дела јер сматрају да је то крупан залагај. За ентузијасте ништа није недоступно, тако далеко да се не може дохватити. Нисмо промашили ни овај пут.

ТГ: Каква је била реакција



ОМХ "Абрашевић" и Филхармонија младих

хориста на најаву са чим се ваља представити на лејној позорници ?

- Са великом радошћу су прихватили предлог. У време када се обично борави на базенима, на мору, ми припремамо програм за Тешњарске вечери сваке године. Нашој деци треба само поставити »мамац«, а гласови се сложе.

ТГ: Драгоцена је сарадња са Омладинском филхармонијом...

- Она је дугогодишња. Моји синови су били чланови када је покојни **Борислав Пашћан** дириговао, затим наши ђаци музичке школе и ево данас је диригент Омладинске филхармоније **Јован Живковић**, некадашњи ваљевски ђак.

Љ.Љ.

ЖЕЉКО ЗА ХРАМ

Седамнаести ваљевски летњи фестивал вечерас затвора један од водећих извођача наше музичке сцене, Ваљевац **Жељко Јоксимовић** који наступа вечерас на Летњој позорници. На питање, зашто се одлучио да одржи концерт у добротворне сврхе, Жељко је одговорио:

- Ја волим свој град, зато сам се одлучио на такав потез. Сви знају да се у Ваљеву гради велелепни Храм који је потребан српском народу и Ваљевцима. Драго ми је да је ту акцију подржала и Ваљевска црква.

Концерт биће снимљен и емитован сутра на БК телевизији. Жељко Јоксимовић је недавно потписао уговор за продукцију БК која ће објавити његов следећи албум почетком наредне године, али пре тога и сингл са једном песмом у септембру ове године.

П. Обућина



Темпера, Мија Антонић

ДУГ ЗАВИЧАЈУ

Што не стигну институције, раде пуне две деценије **Добрила и Добривоје Пантелић**: камером трајно бележе обреде, обичаје и веровања мештана рађевачког села Доњих Брезовица. У лепом, инспровизованом абијенту амфитеатра-биоскопа под звезданим небом на улазу у Народни музеј, Ваљевцима је приказано шест документарних записа чији наслови говоре и о темама: "Прело у Доњим Брезовицама", "Деверски пешкири", "Божићу Гају", "Дукати петровдански", "Дај боже догодине, али у бољем" и "Сачувај Боже".

Њихови филмови добијају све чешће признања на бројним смотрема етно стваралаштва у земљи и свету, али највреднија су признања од етнолога, са поносом каже Добривоје Пантелић:

- Пре три године у Никозији на Кипру, на Конгресу етнолога и исторочара Европе, једини филм који је представљао нашу баштину био је наш "Петровдан у Рађевини" и проглашен је најбољим. Из Југословенске кинотеке у Београду скоро су нам јавили да се наши филмови налазе у једном Америчком институту за етноизучавање земаља Источне Европе и да су архивирали под називом "Како сељаци Добрила и Добривоје Пантелић праве етно-филмове о Србији."

ДУШЕ ПЛАХИХ ПТИЦА

Дан ромске културе

Организација младих Рома "Корак" у Ваљеву брижљиво је припремила фестивалски Дан ромске културе.

У Галерији "34" након концерта ученика музичких школа, међу којима је наступио и београдски ђак, изузетно талентован осмог-дишњи виолиниста **Кристијан Петровић**, одржано је ромско-књижевно и изложено вече.



Ансамбл "Кал": са Сигета у Будимпешти на Вечерима

Председник Савеза Рома западне Србије, културолог **Драган Васиљковић** похвалио је Тешњарске вечери и Удружење Рома из Ваљева: "Сваки народ има своју културу. Култура Рома изражава се култивисаним и оплемененим наравима и понашањима, као и сегментима националне културе. Залагањемо се за једнакост у стварању културе свих средина и група ради међусобног упознавања и узајамног богаћења." Васиљковић је и сликар.

Песникиња **Вера Гајић**, потпредседница Удружења књижевника из Шапца, пише поезију од 1969. године. Ваљевцима је поверила да онедавно и слика.

Као и обично ромска музика је привукла пажњу многобројне публике на тешњарским вечерима. Мајсторски су свирање Баираци предвођени маестром

Драгољубом Петровићем, али за праве љубитеље ромске етно-музике задовољство је било слушати групу **Кал** која је након Европског биенала у Атини и Дана културе СЦГ у Паризу одушевила све присутне у Ваљеву.

Да се простор око летње позорнице на кратко учини простран и велики потпомогле су руске романсе у сјајном

извођењу **Милене Грачанин** и групе **Новојутро**.

На искрају фестивалског понедељка, препуно позоришно гледалиште у гимназијском дворишту силно се забавило пратећи представу "Птице", истоименог ромског театра из Скопља, који живља углед и на европској сцени. "Птице" су, ипак, горкохуморна представа која се поиграва са увреженим схватањима и предрасудама о ромском свету. Роми, пак, остају жилаво и довитљиво се прилагођавајући свему и свакоме, па им је и језик вавилонски, понајмање ромски.

У Ваљево није, нажалост, стигао комплетан ансамбл ове представе, али су тројица главних актера, посебно њен редитељ и глумац мр **Орхан Јашаровски**, уверљиво дочарали доброћудност, ведрину и шарм својих сународника.

АНТОЛОГИЈА МОНОДРАМЕ

У Галерији "34" представљена је "Антологија савремене монодраме" драмског писца и театролога **Радомира Путника**. О књизи, су говорили професор **Радослав Лазић** и аутор који се, у свом избору определио за монодраме **Драгана Алексића**, **Моме Димића**, **Зијаха Соколовића**, **Милинка Вучетића**, **Драгана Ускоковића** и других, тринаест укупно, најчешће извођених код нас и у свету.

- Монодрама је тешка за писање и режирање, а најтежа за извођење," преноси своје искуство театролога аутор Антологије. Глумцу је најтеже јер својим телом, гласом, целокупним глумачким умећем треба све то да представи без ичије помоћи.



НАТИНИХ ДЕВЕТ ЛЕТА

Туристичка агенција "Национал" учинила је и синоћ, о свом деветом рођендану, Тешњар изнова живописним и жаморним, како му заправо и пристаје. То, за сад једино може, и хоће, ова "Тешњарска кућа домаћинска", обогаћујући самоиницијативно и фестивалски програм. Још једно лепо дружење међу колегама, пријатељима, сапутницима надасве.

Први човек "Национала", **Раде Марић** у име свих Тешњараца и свих правих Ваљеваца вапи да се коначно саобраћај и паркирање искључе из старе чаршије, да у њој на миру шетају и уживају и Ваљевци и гости. Подсећа какво је откривење за редитеља **Здравка Шотру** била једина права, целовита чаршија која је још претекла у Србији. После филма "Илка", већ с јесени доћи ће да снима нови филм у Тешњару. За то време, барем, неће бити аутомобила вајка се Марић.

Осим великих европских путовања за своје земљаке, "Национал" се подједнако стара да у наш крај доведе што више туриста, нарочито православних ходочасника знаменитим манастирима и богомољама попут: **Лелића** светог Николаја, **Ђелија** Аве Јустина, **Пустиње**, **Бранковине**...

"Национал" је наградио 30 најбољих сапутника а признање "Бескрајна виза" доделио је Скупштини општине Мионица. Поверење за поверење и већ утаничана многа будућа путовања.

Љ.К.



Купите кифлу!

ТЕШЊАРСКИ
ГЛАСОНИЦА

ТУМАЧЕЊЕ БИБЛИЈЕ

Као свети спис и документ из прошлости Библија је и литература првог реда, а да ли је Она и "више од књижевности" потрудили су се да одговоре гости Плато феста: професор Филолошког факултета у Београду, наш суграђанин **Миодраг Лома** и песник, есеиста, књижевни критичар и професор из Крагујевца - **Драган Бошковић**.

- Библија је зборник текстова са веома дугом литерарном традицијом", рекао је М. Лома, "Стари завет је настао од 10. до другог века пре нове ере, док су новозаветне књиге довршене пред крај првог века хришћанске ере, и као "откровењски" спис са циљем да читаоца и слушаоца уведе у унутрашњи "доживљај светога", измиче ванбиблијским мерилима тумачења. Божанско откровење је, по својој природи, ван интелектуалне расправе".

- Са рађањем хуманизма Библија губи откровењски смисао и мења своје значење како за писце, тако и за читаоце, мишљења је Д. Бошковић. "Уколико је некада представљала "језик истине" и штиво према којем су писци градили своју литерарну препознатљивост, у 20. веку почиње трагање за "истином у језику". Библије је зато за верујућег "хоризонт вере", а за читаоце лишене верског искуства је збирка прича из традиција Западне цивилизације".



Др Миодраг Лома

- Библија је литерарни "камен спотицања" за све тумаче који се ослањају на ванбиблијска мерила. До тумачења божанског откровења не може се допрети другим путем него ли тако "ако му се ОНО само открије", закључује М. Лома.

Б. Ђурић

РОК ЈЕВАНЂЕЉЕ ПО ДЕЈАНУ

Издавачка кућа "Плато" представила је у Ваљеву књигу Дејана Д. Марковића "Није све то био Rock'n'roll", која говори о другој половини 20. века, ауторовим текстовима и преводима објављеним у Сарајеву, Загребу, Новом Саду, Београду... Марковић своју књигу сматра "генерацијским подвлачењем црте на почетку новог миленијума". Књигу прати ЦД са 80 минута одабране музике од Чака Берија и Литл Ричарда, преко Пистолса и Стонса, до Нирване.

Ако "Није све то био R'n'R", шта је све то могло бити ?

- То је само фраза онога што је рекао Мик Џеџер: "It's only rock'n'roll, but I like it !", а ја сам то преокренуо. Другим речима, било је то много више од рокенрола, много више од музике и забаве. Ми овде говоримо о контракултури, а ја сам једном рекао да ми немамо контракултуру, имамо некултуру. То је нешто сасвим друго. А овај фестивал и ово вече чине да се јако добро осећам, иако никад нисам био у Ваљеву. Хоћу да кажем да су мањи градови много урбанији него што је тренутно ситуација у Београду. Ево, и ово је прва званична промоција моје књиге пред публиком.

Можемо ли рећи да је она библија неких срећнијих генерација ?

- Једном сам у шали рекао да је ово контракултурно јеванђеље по Дејану. Ја сам заклето оптимиста и мислим да објављивање ове књиге охрабрује све креативне снаге, посебно младе. С једне стране, књига је намењена људима који су то доживели, а с друге је за неке клинце. Ето, у Београду возим



Д. Д. Марковић са ТГ репортером

бицикл једном дивном стазом крај Саве на Ади и немам цигарету. Угледам једног клинца на ролерима, изгледа паметно и симпатично. Станем, питам га за цигарету, почнемо причу и он ме пита: "Шта Ви радите?" (пошто мени већ одавно персирају), и ја му причам о овој књизи, помињем панкере и хипике да би му било интересантније, и он ће мени: "Каж'те ми, молим Вас, ко су били хипиши? Ја сам чуо да су се они борили против масона." Мислим да ово не треба коментарисати."

Чиме се још бавите ?

- Тражим издавача за мој први роман који сам завршио ове године, а под радним је називом: "Против ветра", "Уз ветар", или "Насупрот ветру". То је према старом хиту из 70-их који каже: "Били смо млади и трчали смо уз ветар. Прошло је много година, много смо старији, али и даље трчимо насупрот ветру." То је нека моја животна филозофија. То је омаж 60-им и 70-им. Ту има: R'n'R, дроге, љубави, Црвених бригада, Париза, '68-ме... свих оних дивних ствари које су нам учиниле живот интересантнијим и богатијим.

Снежана Ј. Крунић

КАФКИНЕ АДРЕСЕ 20. ВЕКА

Под "Плато"-овом капом на Десанкином тргу представљена је и драматург, Јелица Зупанц, писац "Кафкиних адреса", недавно награђених Базаровим "Женским пером". Јелица Зупанц је написала 15 телевизијских и прековише радијских драма, али је желела да се њен текст нађе насамом пред читаоцем. Тако настаје књига за децу "Црвено, жуто, зелено крени", потом и "Кафкине адресе", за које ауторка каже да представљају "кафкијанске" моменте 20. века:

- Ова књига има пасажа које, ни данас, не могу да отворим, да их прочитам чак ни јавно, јер такви делови мене страшно боле. Желела сам да широм отворимо очи и "завиримо" у себе. То није само дефинисање себе према другима, већ и шта смо ми то дали овом свету, а шта се огрешили... Мислим да је то један корак ка одговору на питање које бар мислим да сам отворила, а то је питање будућности: Шта човек да учини да би закорачио ка одговорности? - говори Јелена Зупанц, откривајући "Кафкине адресе".

УЗБУДЉИВЕ ПОРОДИЧНЕ САГЕ

Књижевник Љиљана Хабјановић Ђуровић је први пут стигла у Ваљево захваљујући Путујућем фестивалу књиге "Плато". Две године за редом Хабјановић Ђуровић је добитник награде ЗЛАТНИ БЕСТСЕЛЕР за најчитанији роман године. До сада је објавила седам књига које се продају у милионском тиражу, а о темама и јунацима њених романа, који привлаче толику пажњу читалаца, каже:

- Жене су увек биле моји омиљени ликови, а теме мојих романа су женске судбине. Сматрам да писац треба да пише о ономе што најбоље зна а ја, пошто сам жена, жене најбоље познајем.

У својим првим романима "Ива", "Ана Марија ме није волела", "Јавна птица" и "Пауново перо" испричала је узбудљиве породичне саге, крваве антологије женских болова. Прекретницом у свом раду сматра роман "Женски родослов" за који каже да јој је била потребна и умна, емотивна и људска зрелост:

- Невероватне судбине главних јунакиња личе на бајку. Кроз 200 година самоће рађале су се као зечице, а живе као вучице. Тражиле су и налазиле, волеле и губиле, биле сиротице и газдарице, слушкиње и даме, скојевке и чеда самоуправног социјализма у костимима хипи девојчица. Усудила сам се, причала је Хабјановић Ђуровић на Десанкином тргу, да напишем најзначајнију књигу у мом животу а то је роман Петкана, о најпоштованијој и најдражој светитељки Православља, јер сам напредовала на свом духовном путу и ваљда самим тим сам била спремна за свој следећи роман "Игра анђела" о највећој жени српске историје, кнегињи Милицы."

Р. Мрдак



Љ. Х. Ђуровић са читаоцима у Ваљеву

КО` У СРЕД ПАРИЗА

Мода на Вечерима

Елитна модна кућа "Мона" је приредила модни хепенинг на Десанкином тргу. Приказан је део колекције за јесен/зиму 2003/04, којом се Мона представила и у Милану, Риму, Дубају, Бриселу... Препознатљиви модни артикли, одећа и галантерија од најквалитетније коже, потпуно су усаглашени са водећим модним трендовима у свету: браон, визон боја, мелаж, и увек практична црна. Ово модно вече је водио Вања Булић, а промотер колекције била је и Екстра Нена.



На Летњој позорници 75 манекена "Студија М" представило је моделе неколико модних кућа и самосталних аутора. Конфекција "АМК" из Аранђеловца представила се својим спортеким програмом, а престижна кућа "Ст Џори" колекцијом трикотаже за наступајућу сезону. Модни салон "Орфеј" из Ваљева је понудио допаљиву колекцију за младе у раскошном колориту и од квалитетних материјала, а публика је посебно интересовање покљонила венчаницама Снежане Марјановић из Ваљева.

Р. М. Прлић



ПИСМО

- Обишао сам много света, и није било меридијана на којем нисам упознао макар једног Ваљевца, или некога ко за себе каже Ја сам "од Ваљева."

С правом бити светски, а наи, а још ако си из Ваљева, или што би ми рекли "од Ваљева" - куд неш боље. И обећање: доћи ћемо и следеће године.

Ристо Чалија, власник "Ст Џорџа"

ТГ - Електронска Пошта

У ВАЉЕВУ ЈЕ ДУЖИ ДАН

From: bojicic@yahoo.com
Sent: Wednesday, August 27, 2003 1:21 PM

Ево, прошло је три године од моје посете Ваљево. Ипак, када сам аутобусом стигао на станицу, чинило ми се као да је све остало онако као и последњи пут. Додуше, дуж Карађорђевог и Кнеза Милоша никло је доста нових кафића и ресторана. Ипак, куће су остале исте, само су локали променили власнике, нешто нове декорације, тренутно интересантно а сутра већ можда опет нешто ново. Све у свему, град је остао исти, живо је, нарочито увече. Људи су можда други, али има доста и оних са којима сам пре неких двадесет година излазио код Нарциса, на Тргу, код "32"... Мало смо се променили, водимо малу дечицу за руку, али још увек се поздравимо и испричамо као да није прошло толико времена. И као увек, волим да одем до Пећине, Градца, Петнице, са старим друштвом. Обавезно свратим до Пеливана, посластичарнице која је остала иста као и први пут када сам као дете тамо ишао. Иако је прошло доста времена, Ивица ми још увек без питања даје спортску лимунаду са две чоколаде. Исти столови, столице, баш као и пре много година. Вративши се из Канаде, приметно сам да ми прија што је све у Ваљевоу на 5-10 минута, и што је дан драстично дужи.

Живи се далеко спорије, и то понекад може јако да прија. Ваљево је остало исто онако каквог га памтим из средњошколских дана, и морам признати да ми је драго када се поново нађем у њему. То је као мало путовање у прошлост. До следећег виђења,

Bojicic Aleksandar, software architect
 Elections Ontario
 186 Stephen Dr.#203, M8Y 3N6 Etobicoke, ON, Toronto, Canada

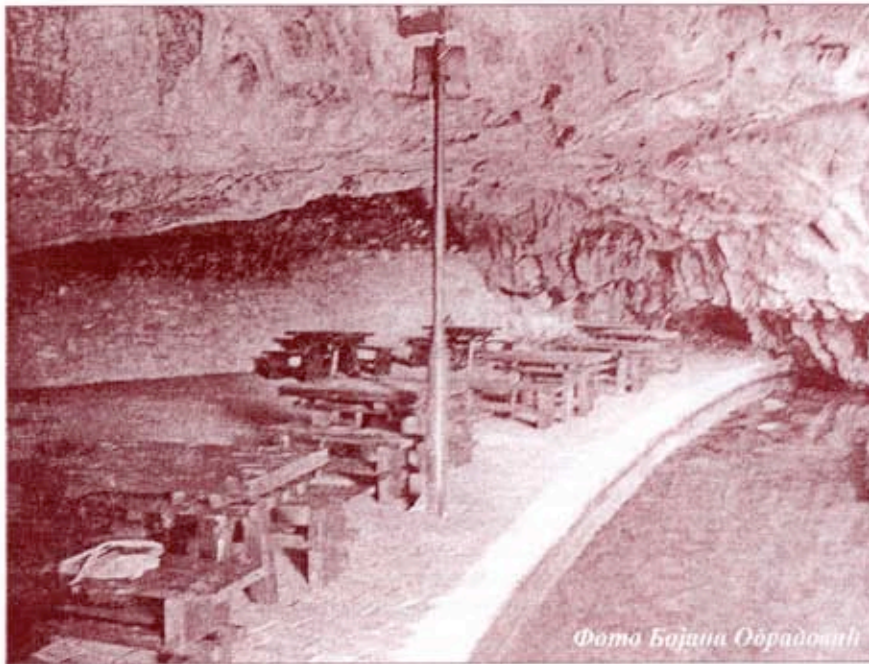


Фото Бајана Обрадовић

УАНОО!

ТРИБИНА О ПЕТНИЧКОЈ ПЕЋИНИ

ca valjevo@yahoogroups.com

From: <jelenak17@ptt.yu>
Sent: Wednesday, August 13, 2003 20:48

Pozdrav svim Valjevcima!
 Ono sto sam ja cula u vezi Petnicke pecine je da Vidoje Vujic pravi tu restoran, da li bas u pecini ili u blizini ne znam tacno. Ja se samo pitam da li doticnom gospodinu nije bio dovoljan onaj park u Zeleznickoj ulici kod Vukovog spomenika, vec hoce pecinu da

ТЕШЊАРСКИ
 ПЛАСОНОША

uzurpira??? Dakle, kroz dogledno vreme onaj ko dodje u Valjevo moci ce da uziva u lokalnim kafanama gospode Vujica i Todorovica, a parkovi, fontane i pecine nestadose!!! Pozdrav od Jelene Kojic!

From: "Sasa" <sasaaa@ptt.yu>
Sent: Thursday, August 14, 2003 8:17 PM

Jos jedan detalj vezan za ponasanje fabrike

Vujic. Kada je trebalo da podignu fabriku, UPROPASTILI su lokalni uzan put od bazena do pecine, koji ocigledno nije pravljen za zemljom pretovarene kamione. Nakon zavrsetka fabrike, napravili su SEBI nov širok put, i jos imali obraza da napisu: "Put izgradila fabrika Vujic i Pr. za puteve, bla, bla".

Zasto kod bazena na starom putu ne pise "Put upropastila fabrika vujic, bez namere da ga vrati u prvobitno stanje"?

Sale.

From: "vladimir valjevo"
 <vladimir75@ptt.yu>
Sent: Friday, August 15, 2003 3:11 PM

Pozdrav svima,

Vujic je dosta blizu ivice dobra i zla, ali su meni licno interesantniji oni koji su mu to dozvolili da ostane sa one pozitivne strane. Naprimera, kako je uspeo da kupi zemljiste u Zeleznickoj ulici na kojoj je bio park?

From: "Mirko Lekic"
 <mirkoni2001@yahoo.com>
Sent: Monday, August 18, 2003 4:43 PM

Moram da kazem da apsolutno podrzavam sredjivanje ovog objekta, jer je godinama bio ruglo ovog grada. Nije nam bio za ponos. Do sada nikome nije palo napamet da grdi sve nas gradjane Valjeva sto nismo brinuli o tom objektu.

Sva sreca pa u Valjevu bar neko ima pare i jos je spreman da ih ulozi u nesto sto svima nama odgovara. Pa neka i ta vodenica donosi prihode, ali bar sada tamo postoji neko ko brine o svemu.

Razmislijajmo malo pozitivno. Ne treba da nam oci budu uspesni ljudi. Mirko!

From: <mirkoni2001@yahoo.com>
Sent: Monday, August 18, 2003 6:37 PM

Postovani sugradjani,

U nacelu se Mirku Lekicu mora dati za pravo: Sredjivanje rugla svakako moze da predstavlja veoma pozitivnu stvar.

Potrebno je urediti sto vise površina i objekata u nasem gradu.

A da bi se to uradilo kako treba, ipak je prvo potrebna dozvola vlasnika.

Samoizuzimanje od toga predstavlja krivieni prekrasaj...

Dakle, postujmo zakon, pribavimo potrebne dozvole i sredjajmo ruglo.

Jedno je uredjena pecina a drugo je pretvaranje pecine u tendu privatnog raestorana.

Ako ga podrzavamo i opravdavamo, time podrzavamo i opravdavamo pravo svakoga da upadne u bilo ciji objekat pod izgovorom da ga samo odrzava, da ga prisvoji i bez ikakve dozvole u njemu radi sta hoce.

Da li bi to znacilo da svako ko hoce i ima moze da upadne u, naprimera, poluporuseni Dom armije u centru grada i uzurpira ga, ili da zauzme onaj "Skadar na Bojani" kod stare zeleznicke stanice, koji neosporno vec godinama predstavlja ruglo u gradu ?

From: "Jevtic Sasa"
 <vinka.jevtic@nefkom.net>
 Sent: Monday, August 18, 2003 7:04 PM

Pozdrav svim Valjevcima iz Nürnberga-Nemacka.

Kao rodjeni Valjevac da vam kazem da posle svih komentara po pitanju Vujic-Pecine u Petnici prvi covek koji se od srca osvrnuo na problem naseg grada i naseg nemara i nekulture, gospodin Mirko Lekic nam je dao jedan domaci zadatak za razmisljanje ukoliko zaista zelimo da pomognemo nasem gradu da bude lepsi a ne samo da "pricamo i kukamo" jedni na druge (po starom "dobrom" srpskom obicaju).

Pozdrav od Valjevca Jevtic Sase!

From: "Zoran Tanasijevic-Tasa"
 <tasa@eunet.yu>
 Sent: Sunday, August 17, 2003 8:36 AM

Moram da kazem da apsolutno podrzavam sredjivanje ovog objekta, jer je godinama bio ruglo ovog grada. Nije nam bio za ponos. Deset godina sam proucavao Petnicku pecinu dok sam bi na mestu rukovodioca programa geografije u Istrazivackoj stanici Petnica.

Petnicko vrelo je SVETSKI HIDROLOSKI RARITET i svakako ga treba zastititi i omoguciti ucenicima, studentima i posetiocima da ga posecuju. Potrebno je pecinu zastititi od neodgovornih posetilaca, ali i lokalnih finansijskih magnata koji misle da sa parama mogu da urade sve i da kupe svakoga.

Zoran Tanasijevic - Tasa!

From: valjevo@yahoo.com
 Date: Tuesday, August 19, 2003 00:17:33

Slazem se sa tobom, skoro u svemu. O Petnickoj pecini, do sada niko nije govorio. Verujem da 80 % Valjevaca ne bi zanlo ni da do nje dodje, a sada svi pricaju o tome kako je ovaj potez Vujica los. Jedino u cemu se ne slazem jeste nacin na koji je sve uradjeno, bez nekog "tendera" ili tako nesto, i za to su krivi nadlezni opstinski organi.

Pozdrav Kolonija Republika

From: "JK" <jelenak17@ptt.yu>
 Sent: Tuesday, August 19, 2003 5:11 PM

Petinicka je prirodno bogatstvo i to treba da sredi OPSTINA a ne Vujic, bre! Mislim, dobra je to fora: ja krenem da pravim nesto krupno, pravim se luda, niko me ne dira, i kad sve bude gotovo onda krenem da kukam kako je eto to krupna investicija i brate gre'ota je da se rusi.

From: "Sasa" <sasaaa@ptt.yu>
 Sent: Wednesday, August 20, 2003 18:51

sve o cemu ste culi, naculi, sanjali, a ako jos imate i pravi dokaz, fotografiju...blago novinarima!

УМРЕЋУ А РЕЋИ ТИ НЕЋУ

Ако се поиграм својим бесмислом
 Ако се одленим од неба попут рањене птице
 Ако додирнем рану октобру покислом
 Ако останем у зглобу бодљикаве жице

Плашим се умрећу а рећи ти нећу



Ако ме спопадне пркоси разума
 Ако ми болови дирну тело кршино
 Ако се напијем чајем опијума
 Ако ме пољубиш у сну равнодушно

Плашим се умрећу а рећи ти нећу

Колико сам мостова прешао у ћутању
 Колико сам озвездан провео у скитању
 Колико сам маслачака побрао у чекању
 Колико сам строфа украо у певању

Плашим се умрећу а рећи ти нећу

Бранко Јеџић Дефа
 (из књиге "Аветни мол", "Интелекта", 2003.)

Наша осврт

ПОНОЋНЕ ПОКРЕТНЕ СЛИКЕ

Писац Игор Васућ

Нешто се дефинитивно креће напред. Ова констатација заиста је на месту уведеном новином на овим "Т. Вечерима", поноћним пројекцијама филмова на врло добро изабраном месту за овакав вид зајиманије простор између кафића "Калинедоскоп" и Гимназије. Елем, ова новотарија представила нам је у три вечери четири остварења од којих три припадају овогодишњој домаћој продукцији: "КОРДОН", Горана Марковића, "МРТАВ ЛАДАН", Милорада Милинковића, али сав шњур однело је дело "АТОРЗИЈА", кратки филм Стефана Арсенијевића, који улива наду у боље сутра

ФИЛОСОФИЈА НА ТРГУ

Са тргова древне Грчке потекле су мудрости дубокоумника којима је проткан почетак филозофије, али данашњица донесе дилему: да ли филозофију уздићи, или је подарити народу?!

Као да настављају расправу започету у студентским клупама, савремени филозофи: Владимир Меденица, Мирослав Ивановић и Александар Радојковић, током "Филозофске вечери на тргу" говорили су о мислима вишестрано блиским човеку. Управо то су теме студија руских научника (социолога, историчара и филозофа, физичара и математичара), о којима су они дискутовали, од којих је многе Ивановић и превео на српски језик.

Мада, прикладно простору, нису носили свечане беле одоре као што би Стари Грци чинили, савременици резимираше да је филозофија Запада отуђена, док је реч руских мислилаца "опипљива" у свакодневици живота, те, на Десанкином тргу савремени домаћи филозофи, под окриљем ПЛАТО-а аргументовано препоручише филозофску едицију ове реномиране

С.Ј.К.



Препре Авра Стамбић

југословенске кинематографије. Част да брани углед светске филмске сцене, припало је Каролини Линк и филму "НИГДЕ У АФРИЦИ", овогодишњем добитнику "Оскар-а", за остварење ван енглеског говорног подручја. О избору филмова можда би и могло да се поприча, но оно што највише радује јесте привучени број публике, претежно младих, те се на велико задовољство могу усудити рећи да се формира нова група истинских поштовалаца седме уметности. Само са овим сјајним податком овај експеримент (или искрено се надам, првенац) може добити прелазну оцену.

ТЕШНАРСКИ
 ГЛАСОМНИЦА

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ 1898-1913.

Приредио Здравко Ранковић

1898, пролеће - Инжењер **Милан Андоновић**, директор Српског краљевског геодетског института, завршио изradу нивелационог и регулационог плана ваљевске вароши.



1899, 29. и 30. април - У "кући честитог председника општине" **Марјана Бирчанина** ноћили краљ **Александар Обреновић** и његов отац **Милан**, тада командант Активне војске. На преноћиште су дошли из Ваљевске цркве, а пред Бирчаниновом кућом краљ је "прегледао почасну чету и поздравио се са официрима, грађанима и чиновницима". Новине су забележиле и то да је ваљевски градоначелник дочекао госте "на врло срдачан начин". Првог маја Обреновићи су из Ваљева отпутовали за Шабац.

1902. - Пешадијски капетан **Станко Младеновић** тражио од Суда општине Ваљева уверење о томе да је госпођица **Јелица**, кћи **Боже Дамњановића**, бившег опанчара, по карактеру и владању свом и својих родитеља достојна да уђе у официрско друштво пошто он жели са њом да ступи у брак.

1903, 26. април - На основу одлуке општинског збора, који су чинили сви правни гласачи, председник Ваљевске општине **Владимир Тадић** потписао са управом фондова уговор о зајму у износу од 339.000 динара за уређење Ваљева.

1903, 7. децембар - Ваљевски лекари предложили

Суду Општине града Ваљева, ради побољшања хигијенских прилика, забрану сахрањивања на Баиру и премештање гробова "на један километар даље од вароши". Најважнијим су,

ипак, сматрали изградњу водовода, али и уклањање сточне пијаце из вароши, прављење модерне кланице на новој локацији (испод ушћа Градца у Колубару), свакодневно изношење ђубрета из вароши...

1904. - Буџет Ваљевске општине имао највећи приход од клања стоке (касапске аренде) 36.132,85 динара и од кантарије 28.299 динара.

1906. - Почела градња кејова на Колубари. Због несташнице новца радови су извођени с прекидима.

1906. - Најбројније особље међу запосленима у Ваљевској општини представљали су општински послужитељи - било их је 34. Обављали су разне послове, најчешће "полицијске". Од њих су ноћне службе били ослобођени: вратар, позивар, кочијаш, шумар, мајстор и два контролора. На десној страни Колубаре постојала су четири шилбочна места (стражаре), а на левој седам шилбочних места. На сваком од њих дежурала су по два општинска служитеља.

1907, о Ускресу - Два општинска служитеља сакупљала помоћ за варошку сиротињу. На десној обали Колубаре сакупили су 47,30 динара, а на левој обали 141 динар.

Највише су дали трговац **Светозар Поповић** и окружни физикус **Михаило Цвијетић** по 10 динара. Председник Општине **Риста Топаловић** дао је пет динара.

1907, пролеће - Руководство Ваљевске општине и Друштво за чување народног здравља организовали "врло добро посећени збор" који је једногласно одлучио да се "установи акционарско удружење за подизање једног модерног парног купатила у граду Ваљеву". Тада су усвојена друштвена правила и уписан "довољан број акционара" али та замисао није остварена.

1907. - Изграђени у Ваљеву пијачни кантарски павиљони, на обе стране Колубаре по један. (Кантар на левој обали реке порушен је педесетих година 20. века, при рашчишћавању простора за градњу Дома културе, а на десној седамдесетих година. Биле су то лепе грађевине.)

1908, 28. октобар - За новог општинског лекара у Ваљеву примљен је др **Павле Војтех**, до тада средњи лекар на Убу. Ступио је на ту дужност 10. јануара 1909.

1909, 10. - јануар - Суду Општине града Ваљева обратио се **Стојан Лазић**, "српски путујући глумца", молећи одобрење да у гостионици "Европа" приреди "низ позоришних представа".

1911, 9. децембар - Стипендиста Ваљевске општине, **Драгиња Бабић**, кћи трговца и некадашњег ваљевског градоначелника **Јанка Бабића**, промовисана у Берлину за доктора целокупног лекарства. Докторат је стекла са највишом оценом.

1913. - У Штампарији Димитрија А. Славуј штампан у виду засебне књиге Азбучни гласачки списак Општине ваљевске за 1914. год. У њему су имена 1.030 бирача.

(Из књиге "Ваљевска општина 1839. 2003." која ускоро излази из штампе у издању ИП "Колубара")

ПРВИ РЕД НА БАЛКАНУ

Сада ме у биоскоп маме готово још само Кустурица и Михалков.

Са филмом сам се први пут срео у Београду. Једном ме је, још као ћака четвороразредне основне школе у Лелићу, у Београд одвео стриц Миливоје. Филм се звао "Довитљива девојка". Његову радњу нисам баш разумео јер нисам стизао да читам латиничне титлове, али се још сећам неких prizора. Као детету са села најближе ми је било некакво дуготрајно тражење по стогу сена да ли се у њему скривала довитљива девојка? Касније, као студент у Београду, дуго сам трагао за биоскопском двораном у којој сам одгледао свој први филм. На крају сам је препознао. Био је то биоскоп "Авала" на Црвеном Крсту, који је користио салу Београдског драмског позоришта. Иначе, испада да као студент нисам избијао из биоскопа. Водио сам евиденцију једном месечно видео сам тридесетак филмова! Као гледалац најчешће сам се дружио са јунацима и јунакињама вестерна. Са Мерилин Монро спуштао сам се сплавом низ реку без повратка, а са Кирком Дагласом јахао преријама, и сам као човек без звезде.

У Ваљеву сам неколико филмова одгледао као гимназијалац, а знатно више касније, као професор Гимназије. Сентиментална прича филма "Бели јоргован" као ћака ме је расплакала не само у биоскопској мрак дошавши кући, бацио сам се дијагонално на кревет, па ридај даље за исте паре! Истих година доживео сам своју прву филмску љубав: заљубио сам се у црнооку Одри Хепберн док смо само једно вече заједно празновали у Риму.

Једном сам као сасвим мали дечак разонодио публику пред благајном биоскопа "Централ". Чуо сам како они преда мном на шалтеру говоре **балкон**, **Балкан**, тако некако, и онда тај и тај ред.

Шта је балкон, тада нисам знао, у мојој Стрмној Гори балкона није било. Могуће је да још нисам знао ни да живим на Балкану. Данас то, наравно, и знам и осећам. Тек, када сам стигао пред шалтер, рекао сам и гласно и јасно: "Балкан, први ред!" Од срца су се насмејали и продавачица карата и сви који су чекали иза мене.

Тако сам се, ето, ја, будући професор страних језика, јавно спотакао о страну реч и изазвао подсмех. Данас ми због тога није жао: био је неки суморан и сив дан, једно суморно и сиво време, а филм за који смо куповали карте можда је био давеш. Зар није лепо од мене што сам бар за тренутак засмејао и увеселио људе?

Живота Филиповић



Свадба Богомира Крстића и Vere Милићевић (кум С. Вујић)

ИСПРАВКА

У прошлом броју Гласноше аматичком је испуштен део текста који се односи на Зорку Вујић, прву председницу Казла српских сестара. Уз извињење аутору Бориславу Вујићу преносимо тај део текста:

"Зорка Вујић, тада изабрана за председницу, је ћерка ваљевског кафеџије, трговца и циглара Димитрија Дике Обрадиновића. Рођена је у Ваљеву 1857. године, где је и умрла 2. новембра 1928, истог дана када је 1903. основано Казло српских сестара. Зорка је била удата за Спасоја Вујића, трговца. Родила је шесторо деце. Две ћерке су умрле младе, а синови су јој били: Светозар, трговац који је завршио трговачку академију у Лајбаху (сада Љубљана), Љубомир који је био адвокат, Живорад који је завршио 1903. године београдску Краљевску трговачку академију и Велимир који је завршио права..."

РОМСКА СВАДБА ИЗ 1938.

Снимак је из 1938. године и представља брачни пар Крстић: младожењу Богомира, наредника-водника гардијске музике из Београда, рођеног 1910. у Ваљеву, од оца Косте и мајке Лепосаве. Млада је Вера Милићевић, ћерка виолинисте Душана и мајке Лепосаве. Коста и Лепосава имали су десеторо деце од којих су Богомира, Дивну, Даринку и Борка крстили Вујићи Љубомир, који ће касније постати адвокат, и Велимир, такође дипломирани правник који је од 1929. до 1939. био начелник Одељења трговине, индустрије и занатства Дунавске бановине у Новом Саду. Осталу децу крстили су сајције Петровићи Панта и Љубомир.

На фотографији су младенци, кум Спасоје Вујић, као изасланик свога стрица Велимира, који је био спречен да дође на венчање; стари сват Драгиша Петровић, наредник-водник војне музике у Ваљеву, а двојица фифера, то јест оних који придржавају младој вал, су два Живорада Мијатовић и Петровић (син старог свата Драгише), који је једини још жив са ове фотографије.

Млада је имала два брата, изванредна хармоникаша Драгомира и Љубомира, који живе у Београду. Годинама су свирали по најчувенијим европским баровима,

ресторанима и свечаностима. Богомир и Вера су имали две ћерке од којих је Љиљана почела да учи за оперску певачицу, али је добила неку болест гласних жица и престала да пева. Има сина Николу. Друга ћерка Верина и Богомирова била је удата за неког Тунижанина, али се развела и удала за човека за кога се причало да је првак Београда у билијару. Богомир је умро 5. јануара 1965. године, а нешто касније је умрла и Вера.

Ћерка Косте и Лепосаве Крстић - Дивна била је удата за Чеду Грачанина, чије је право име било Часлав. Њихов син је Перица, чије је право име Милутин, а био је један од најбољих виолиниста у Ваљеву. Чета, или Часлав, је био председник ВЦО, што значи Ваљевске циганске омладине, сценариста за позоришне комаде извођене на забавама и дуго година кмет ваљевске

општине за Циганску малу. Њега су сународници назвали "Пуб", како се у коцкарском животу назива карта "жаңдарм". Чета је много терао Баирце на чистоћу и на понашање, па је тако и добио овај надимак.

Борислав Вујић



Бора Вујић ових дана у Тешњару

ГРАДИТЕЉ БРАНА

Сећање на др Љубишу Јефтића (1930-2003.)

Изнад свих тишина и звања (декан шумарског факултета) Љубиша Јефтић био је пре свега заљубљеник у свој живот, и - Ваљевац. И по рођењу и по ономе што је оставио иза себе на пословима водостројарског стручњака. Да је само урадио пројекат уређења корита Колубаре и Љубосињке било би довољно да му се град трајно одужи. Пројекат бране на Грацу, којом се добило језеро и градско купалиште, је његова заслужбина. Пежови су брана и језеро на Пошбрави као и низ неосиђарених пројеката малих брана у безводним пределима ваљевског карста.

У јонском архиву Радио Ваљево сачуван је 15-о минутни разговор из новембра 2002. када је, већ оболео, последњи пут посетио редакцију. Тада је говорио и о свом неосиђареном сну:



- Ако би могло, то ми је животна жеља, да се искористи и кинетичка енергија реке Градац. Градац је изузетна река по свему а пре свега по води, има изобиље воде. Поред површинског протока, око кубик и по, постоји значајан, такозвани подземни проток, који је исто толики. Значи, око три кубика воде гравитацијски тече коритом Градца низводно ка Колубари. Пошто је подужни над Градца прилично велик (у доњем току то је 1 посто, а то су огромни падови) могуће је у условима релативно велике количине воде, а то су богом дани услови, да се заснује низ малих хидроелектрана које би могле бити у низу, у каскадном систему, једна до друге. Макар да се уради једна као прототип и да се та кинетичка енергија, која бесповратно одлази у Колубару, искористи. Теоријски је могуће, имамо и "домаће" памети, како се каже. Професори са Машинског факултета Обрадовић и Злоковићу урадили домаћу турбину и она је доживела реализацију у многим местима у Србији а предност јој је што сама себе регулише при промени протока воде. Свака боља машинска радионица у Ваљеву може да је уради, толико је проста и једноставна. Е то применити овде у овом граду, на Грацу, једну малу млинелектрану, дало би од 10 до 30 киловата часова струје. Знате ли колики је то капитал?

Љ.Љ.



Из Улице добрих вибрација

ЗА РОМАНТИЧНЕ

Посредством "Магазина-Политика" у Ваљеву је у суботу гостовала београдска "Улица добрих вибрација", односно уметници који сликају и занатски рукотворе са патином романтичних, старих времена: слике од лишћа, старински ормарићи за успомене, керамика "Терамике", љупки звончићи од теракоте, оплемењено књиговезје... Ту, на Десанкином венцу, срели смо Зузану Јелмоцку и Ану Хркову из знамените словачке школе наиве у Ковачици. Донеле су мале слике и осликане хоклице са живописним приказима сеоске идиле.

- Ваљево је много лепо, одушевљена сам, али остајемо само једно вече. Другачији је овде пејзаж, код нас је само равница." - каже Зузана.

И прелепа осамнаестогодишња Ева била је у традиционалној словачкој ношњи. Донела је своје осликане тањирчиће а слика и тикве, хоклице, платна... Учила је, ни мање ни више, од славне Зузане Халупове без које, каже, Ковачица више није што је некад била. И њој се Ваљево много допадала, јер је све другачије од Баната. Питамо је да ли овде има и лепих момака: "Да, више него код нас!"

ТЕШЊАРСКИ ГЛАСОГОВОРАЦ

Издавач
СО ВАЉЕВО

Припрема
Редакција Радио Ваљево

Фотографија
Драган Крунић

Компјутерска припрема
Жељко Матић

Уредници
Љиљана Кепојевић
Мијо Стојковић

Тираж: 1000

Штампа
Графика Гојковић, Ваљево

ИЗЛАЗИ У ДАНЕ ТЕШЊАРСКИХ ВЕЧЕРИ